

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Державна регуляторна служба України

Щодо погодження
проекту наказу МОН

Відповідно до статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Міністерство освіти і науки України надсилає на розгляд і погодження проект наказу МОН «Про затвердження Положення про кабінети інформатики закладів загальної середньої освіти».

Просимо розглянути та погодити вказаний проект наказу.

- Додатки:
1. Проект наказу на 11 арк. в 1 прим.
 2. Аналіз регуляторного впливу на 19 арк. в 1 прим.
 3. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в 1 прим.
 4. Копія наказу МОН від 27.11.2019 № 1486 на 5 арк. в 1 прим.
 5. Витяг з офіційного вебсайту МОН на 1 арк. в 1 прим.

Т. в. о. Міністра

Любомира МАНДЗІЙ

Кудренко 481 47 68

Сертифікат: 00794d85002c7d48000000048c99300dede4b420
Підписувач: Мандзій Любомира Степанівна
Дійсний: з 11.09.2019 21:00 по 11.09.2021 21:00
Цифрова позначка часу: 03.04.2020 19:22:09

Міністерство освіти і науки України

1/12-1731 від 06.04.2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки
України

_____ 2020 року № _____

ПОЛОЖЕННЯ **про кабінети інформатики закладів загальної середньої освіти**

I. Загальна частина

1. Це Положення визначає порядок створення, мету, завдання та основні принципи організації роботи кабінетів інформатики (далі – кабінет) закладів загальної середньої освіти (далі – заклад освіти), засади керування роботою кабінету, вимоги до науково-методичного оснащення кабінету, і поширюється на державні та комунальні заклади освіти.

2. Кабінет призначений для формування інформаційно-освітнього і культурного середовища, яке створюється з використанням апаратно-програмних засобів інформаційно-комунікаційних технологій, інших сучасних засобів навчання в закладі освіти та мережевої інфраструктури, що забезпечує функціонування комп'ютерів у локальній мережі та можливість керування ними.

II. Мета, завдання та основні принципи організації роботи кабінету

1. Основною метою створення кабінету є забезпечення оптимальних умов для здійснення освітнього процесу з використанням комп'ютерного та мультимедійного обладнання та виконання закладом освіти вимог державних стандартів повної загальної середньої освіти.

2. Завданнями функціонування кабінету є створення передумов для:
організації ефективного освітнього процесу під час вивчення інформатики та інших предметів інформатичної та технологічної освітніх галузей;

забезпечення інформаційно-дидактичного супроводу при вивченні інших предметів та профільного навчання;

проведення практичних занять та роботи проектних груп учнів;
проведення позакласної роботи;

індивідуальної підготовки вчителів до навчальних занять та підвищення їх кваліфікації.

3. Освітнє середовище, створене в кабінеті, використовується в першу чергу для формування в учнів компетентностей, передбачених навчальними

програмами з предметів, об'єктами вивчення яких є складові інформаційно-комунікаційних технологій.

Використання обладнання учнями дозволяється лише у присутності педагогічного працівника в межах потреб освітнього процесу.

4. Заняття у кабінеті повинні забезпечувати формування: сучасної інформаційної картини світу в учнів; інформаційно-комунікаційної компетентності, що передбачає опанування основами цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність до безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності в освітньому процесі та різних життєвих ситуаціях;

алгоритмічного мислення, знань і навичок із основ програмування; творчої особистості, критичного мислення, пам'яті, уваги в учнів.

5. Створення, обладнання та реконструкція кабінету здійснюються з дотриманням вимог санітарного законодавства та чинних державних будівельних норм і передбачають попереднє визначення особливостей його майбутнього функціонування відповідно до типу та ступеня закладу освіти, передбачуваної наповнюваності класів (груп).

Не допускається проведення будь-яких видів ремонтних та монтажних робіт у присутності учнів у кабінеті.

У закладах освіти рекомендується обладнувати окремі кабінети для учнів, що здобувають початкову освіту і базову та профільну середню освіту, обладнані меблями відповідних ростових груп.

Новостворений кабінет повинен розміщуватися в окремому навчальному приміщенні і мати допоміжне приміщення (лаборантську) з двома входами (за потреби) – з кабінету та з коридору.

6. Організація роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності в кабінеті здійснюється відповідно до Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 26 грудня 2017 року № 1669, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 23 січня 2018 року за № 100/31552 (далі – Положення про організацію роботи з охорони праці).

7. Вимоги пожежної безпеки визначаються Правилами пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 15 серпня 2016 року № 974, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08 вересня 2016 року за № 1229/29359.

8. Площа приміщення кабінету повинна забезпечувати безперешкодний підхід до кожного робочого місця та можливість швидкої евакуації з

розрахунку площі на одне робоче місце відповідно до вимог санітарного законодавства та державних будівельних норм.

Для осіб з особливими освітніми потребами забезпечуються розумне пристосування та/або універсальний дизайн.

Площа робочого місця педагогічного працівника за наявності на ньому принтера повинна складати не менше ніж 6,0 м².

9. Директор закладу освіти перед початком навчального року, а також періодично протягом навчального року, оцінює технічний стан приміщення, обладнання та вживає заходів щодо приведення інженерно-технічних комунікацій, обладнання у відповідність до чинних стандартів, правил, норм з охорони праці.

10. Організація освітнього процесу в кабінеті визначається освітньою програмою закладу освіти (щодо змісту, тривалості і взаємозв'язку предметів тощо, логічної послідовності їх вивчення, форм організації освітнього процесу), вимогами санітарного законодавства, а також наказом Міністерства освіти і науки України від 20 лютого 2002 року № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 березня 2002 року за № 229/6517, щодо наповнюваності груп.

Під час навчальних занять одночасна робота за одним персональним комп'ютером (далі – ПК) двох і більше учнів не дозволяється.

11. Перед початком навчальних занять в кабінеті педагогічний працівник рекомендує учням персональні робочі місця з урахуванням зросту, стану зору та слуху. У випадку навчальної потреби допускається тимчасова зміна розташування учнів за робочими місцями.

III. Матеріально-технічне оснащення кабінету

1. Комплектація обладнання кабінету здійснюється відповідно до нормативних актів Міністерства освіти і науки України, які визначають склад, кількість та основні технічні характеристики відповідних засобів навчання.

Загальна кількість комплектів комп'ютерного обладнання повинна складатися з одного комплекту педагогічного працівника та комплектів учнів відповідно до передбачуваної наповнюваності класів (груп) (але не більше 15 комплектів учнів в одному кабінеті).

2. Комп'ютерне обладнання кабінету повинно мати підключення до Інтернету з використанням наявних технологій, що дозволяють забезпечити потреби освітнього процесу.

Електромагнітне випромінювання не повинно перевищувати гранично допустимі рівні, встановлені вимогами санітарного законодавства.

3. Електротехнічне обладнання кабінету повинно відповідати вимогам електробезпеки, передбаченим Правилами безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затвердженими наказом Комітету по нагляду за охороною праці України Міністерства праці та соціальної політики України від 09 січня 1998 року № 4, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 10 лютого 1998 року за № 93/2533, іншими чинними нормативними документами.

Кабінет обладнується системою управління електроживленням комп'ютерного обладнання кабінету, яка забезпечує його увімкнення (вимкнення) на робочих місцях учнів та педагогічного працівника.

Обов'язковою є наявність засобів аварійного відключення живлення, які спрацьовують не тільки в разі перевищення струму споживання, а також і в разі витoku струму через захисне заземлення (занулення). Кабінет повинен бути обладнаний окремою трипровідною системою електроживлення 220 В, 50 Гц (фазний провідник, нульовий робочий провідник, нульовий захисний провідник). Основна система електроживлення повинна використовуватися тільки для підключення ПК. Для додаткового електротехнічного обладнання (у тому числі призначеного для освітлення і кондиціонування повітря) створюється окрема система живлення. Нульовий захисний провідник використовується тільки для захисного занулення. Використання нульового робочого провідника як нульового захисного провідника забороняється.

Дроти чи інші провідники частин комп'ютерної техніки, через які подається електричний струм, повинні бути надійно ізольовані й механічно захищені з метою запобігання виникненню небезпеки електротравм для учасників освітнього процесу.

Під час проведення навчальних занять у кабінеті заборонено використання електричних подовжувачів та розгалужувачів. Електричні розетки повинні бути жорстко закріплені на стіні з незаймистого матеріалу.

Розетки для електроживлення та дроти обладнання мають знаходитись у зоні, недосяжній для учнів, а при розташуванні комп'ютерних столів не по периметру – в конструктивних елементах меблів з виконанням вимог електробезпеки та пожежної безпеки.

Забороняється проведення заряджання акумуляторних батарей планшетних ПК без дозволу завідувача кабінету. У випадку необхідності використання під час навчальних занять планшетів, у яких розрядилась акумуляторна батарея, планшет може використовуватись підключеним до електроживлення за умов дотримання електробезпеки, рекомендацій виробника цього обладнання та відсутності технічної несправності чи пошкодження батареї.

4. Кабінет повинен бути забезпечений настінним(и) / настільним(и) приладом(ами) для вимірювання температури та вологості повітря, аптечкою з набором медикаментів для надання домедичної допомоги.

Домедична допомога надається відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16 червня 2014 року № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 липня 2014 року за № 750/25527.

5. Комп'ютерне та мультимедійне обладнання, яким комплектуються кабінети, його характеристики повинні відповідати національним і міжнародним стандартам та законодавству.

Програмне забезпечення, встановлене на комп'ютерному обладнанні, повинне відповідати вимогам цього Положення та іншого законодавства.

6. Системне програмне забезпечення, яке встановлюється на апаратних засобах кабінету, складають:

операційна система, яка повинна забезпечувати багатозадачність, підтримувати роботу локальної комп'ютерної мережі (далі – ЛКМ), мати стійкість до помилкових дій некваліфікованих користувачів;

сукупність системних утиліт, які повинні забезпечувати адміністрування ЛКМ;

програмне забезпечення доступу до Інтернету та антивірусне програмне забезпечення з одночасним протоколюванням і фільтруванням доступу до Інтернету, блокуванням реклами, можливістю використання списку заборонених вебсайтів.

Забороняється використання Інтернету з відсутньою або вимкненою системою фільтрування вмісту.

7. Додаткове програмне забезпечення, яке встановлюється на апаратних засобах кабінету, включає:

текстовий редактор;

комп'ютерна програма, призначена для створення і редагування електронних таблиць;

система управління базами даних та програмні засоби для опрацювання мультимедійних даних (зображення, відео, аудіофайли) відповідно до потреби, визначеної навчальними програмами;

редактор комп'ютерних презентацій;

середовища створення та виконання алгоритмів і комп'ютерних програм;

інші комп'ютерні програми відповідно до потреб освітнього процесу та вимог навчальних програм окремих предметів.

До обладнання кабінету як необхідна складова повинні входити апаратно-програмні засоби для виконання обслуговування і ремонту

апаратних складових обладнання кабінету, перевірки і відновлення функціонування програмних складових (спеціалізовані тестери тощо).

Забороняється встановлення програмного забезпечення, яке не використовується в освітньому процесі або при сервісному обслуговуванні наявного комп'ютерного обладнання.

8. У кабінеті допускається використання програмного забезпечення лише на основі ліцензій вільного поширення або пропрієтарного відповідно до законодавства у сфері авторського права і суміжних прав, із дотриманням вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» до користувацьких інтерфейсів комп'ютерних програм.

Встановлення комп'ютерних програм здійснюється лише за погодженням з директором закладу.

Використання неліцензійних примірників програмного забезпечення забороняється.

9. Відповідність комп'ютерного обладнання кабінету вимогам цього Положення та іншого законодавства перевіряється на етапі приймання до експлуатації стороною-замовником, яку представляє, відповідно до чинного законодавства, директор закладу освіти.

10. Для зберігання дидактичних матеріалів, засобів навчання і обладнання кабінет за потреби оснащується спеціальними меблями (секційними шафами, шафами-стелажми тощо).

У випадку наявності в кабінеті комплектів для робототехніки та мікроелектроніки повинна бути окрема шафа для їх зберігання.

11. Комплектність, типи та розташування шкільних меблів у кабінеті повинні відповідати вимогам санітарного законодавства, національних стандартів України та державних будівельних норм.

12. При обладнанні робочого місця педагогічного працівника меблями необхідно забезпечити відповідність конструкцій його складових частин та їх взаємного розташування вимогам законодавства з урахуванням комплектності робочого місця, характеру діяльності та форм організації праці.

Додатково, крім ПК, робоче місце педагогічного працівника комплектується принтером, сканером (окремими або об'єднаними в одному пристрої), розміщення яких допускається окремо від робочого місця педагогічного працівника, наприклад – у лаборантській, а також мережевим обладнанням (за потреби).

Робочий стіл педагогічного працівника повинен забезпечувати розміщення на ньому ПК педагогічного працівника та необхідного додаткового обладнання з урахуванням ергономічних вимог.

13. Робоче місце учня, призначене для роботи з ПК, комплектується одномісним столом і стільцем учнівськими та комплектом комп'ютерного обладнання учня.

Кабінет може додатково комплектуватись двомісними (або одномісними) столами і стільцями учнівськими для проведення занять без використання комп'ютерного обладнання.

14. В освітньому процесі в кабінеті можуть використовуватись мультимедійні проєктори, інтерактивні дошки, інтерактивні панелі, 3D принтери, робототехнічні та мікроконтролерні комплекти й інше обладнання відповідно до вимог навчальних програм.

Забороняється використання у закладах освіти як відеомоніторів ПК пристроїв, сконструйованих на телевізійних електронно-променевих трубках.

Експлуатація пристроїв адитивних технологій (3D принтерів), які використовують термопластичні полімери, можливе виключно за умов наявності окремої системи витяжної вентиляції.

15. Класна (аудиторна) дошка розміщується у кабінеті виходячи з навчальної потреби, визначеної педагогічним працівником. У кабінеті рекомендується встановлювати класну (аудиторну) дошку, призначену для використання маркерів, не менше однієї магнітної основи з пристосуваннями (магнітними кріпленнями).

16. Мінімальні вимоги безпеки та захисту здоров'я педагогічних працівників під час здійснення роботи, пов'язаної з використанням екранних пристроїв незалежно від їхнього типу та моделі встановлюються Вимогами щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями, затвердженими наказом Міністерства соціальної політики України від 14 лютого 2018 року № 207, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 квітня 2018 року за № 508/31960.

При використанні екранних пристроїв учнями під час навчальних занять необхідно чергувати види навчальної діяльності.

17. Усі матеріальні цінності кабінету обліковуються, а їх списання проводиться відповідно до законодавства.

IV. Навчально-методичне забезпечення кабінету

1. У кабінеті, додатково до матеріальних об'єктів, визначених у розділі IV, зберігаються і використовуються:

навчальні програми (в електронній або паперовій формі), підручники і посібники з окремих предметів інформатичної та технологічної освітніх галузей.

журнал реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів здобувачів освіти з безпеки життєдіяльності відповідно до Положення про організацію роботи з охорони праці.

2. У кабінеті повинні розміщуватися:

державна символіка;

правила поведінки учнів у кабінеті;

ілюстрація (ілюстрації) з комплексом вправ для зняття втоми зору та м'язового напруження;

розклад роботи кабінету;

інструкція з охорони праці та інструкція з безпеки під час проведення навчання;

табличка, на якій указано прізвище відповідального за пожежну безпеку, номер телефону найближчого пожежно-рятувального підрозділу, а також інструкція з пожежної безпеки.

3. Як складові освітнього середовища в кабінеті можуть розміщуватися у вигляді плакатів і таблиць довідкові матеріали, переліки основних клавіатурних командних комбінацій, електронні адреси та вміст ресурсів (довідкових матеріалів тощо), правила звернення до ресурсів мережі тощо.

У секційних шафах, вітринах (за наявності) з навчальною метою можуть демонструватися зразки апаратних складових обчислювальних систем.

4. Розподіл та збереження засобів навчання і навчального обладнання здійснюється відповідно до навчальної програми за розділами, темами і класами, відповідно до класифікаційних груп у кабінеті, лаборантському приміщенні, у секціях меблів спеціального призначення.

V. Засади керування роботою кабінету

1. Директор закладу освіти, у складі якого створюється та функціонує кабінет, несе відповідальність за організацію роботи та створення безпечних умов освітнього процесу в закладі освіти.

2. Завідувач кабінету призначається наказом директора закладу освіти з числа педагогічних працівників, які мають відповідну педагогічну освіту та/або професійну кваліфікацію і проводять навчальні заняття у кабінеті.

Завідувач кабінету несе безпосередню відповідальність за безпечний стан робочих місць, належний стан обладнання, упорядкування, зберігання й використання матеріальних цінностей кабінету.

3. Розслідування нещасних випадків, що сталися з учнями у кабінеті, проводиться відповідно до Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 травня

2019 року № 659, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 13 червня 2019 року за № 612/33583.

4. До обов'язків завідувача кабінету входять:

нагляд за роботою обладнання кабінету, фіксація випадків його відмов та несправностей;

інформування директора закладу освіти щодо необхідності ремонту та модернізації обладнання;

щорічно внесення пропозицій директору закладу освіти щодо оснащення кабінету засобами навчання, зокрема комп'ютерним обладнанням;

забезпечення дотримання в кабінеті правил поведінки, правил безпечної експлуатації електротехнічного й іншого обладнання, дотримання правил пожежної безпеки;

контроль за встановленням комп'ютерних програм в кабінеті та їх використання користувачами комп'ютерного обладнання;

ознайомлення інших педагогічних працівників з правилами поводження з комп'ютерними програмами та дотримання авторських прав на комп'ютерні програми, встановлені у кабінеті.

**Т. в. о. генерального директора
директорату шкільної освіти**

Ганна КРАСНОСТУП